

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
ENVELLIMENT ACTIU

Persones Majors **VLC**

MEMÒRIA ACTIVITAT EXERCICI 2020

València, juliol 2021

ÍNDEX:

1.INTRODUCCIÓ	3
2.EXPEDIENTS.....	12
3. PRESSUPOST	13
4. OFICINA MUNICIPAL D´ATENCIÓ A PERSONES MAJORS (OMAM)	14
5. CENTRE DE DIA PER A PERSONES MAJORS DEPENDENTS (MUNICIPALS I AMB PLACES CONCERTADES).....	16
6. PROGRAMA CONTRA LA SOLEDAT NO DESITJADA DE LA FUNDACIÓ AMICS DE LA GENT MAJOR.....	21
7. PROGRAMA VALÈNCIA CONVIU	22
8. DETECCIÓ DE SITUACIONS D´EMERGÈNCIA SOCIAL I EXCLUSIÓ SOCIAL DE PERSONES MAJORS DE LA CIUTAT	23
9. NÚM. SÒCIES I SOCIS DELS CENTRES MUNICIPALS D´ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS (CMAPM).....	24
10. PROGRAMA MUNICIPAL D´ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL PER A PERSONES MAJORS	27
11. PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES MAJORS.....	29
12. SERVEIS DOMICILIARIS PER A PERSONES MAJORS PER COVID-19.....	31
13. VALORACIÓ I CONCLUSIONS	34

1. INTRODUCCIÓ

Segons dades facilitades per l'Institut Nacional d'Estadística, a data 1 de gener de 2020 la població major de 64 anys a Espanya ascendia a 9,28 milions de persones, tornant així novament a incrementar-se, com ocorreguera en anys anteriors. No per menys, entre 2002 i 2020, la població en aquest rang d'edat ha augmentat en més de dos milions d'habitants.

Aquesta tendència a l'inevitable envelliment de la població no resulta sorprenent si s'atén el fet que l'esperança de vida ha crescut constantment en l'última dècada i al fet que la taxa de defuncions anuals per cada 1.000 habitants a penes ha patit alteracions significatives fins a 2019. En els últims anys, s'ha mantingut entre el 8‰ i el 9‰.

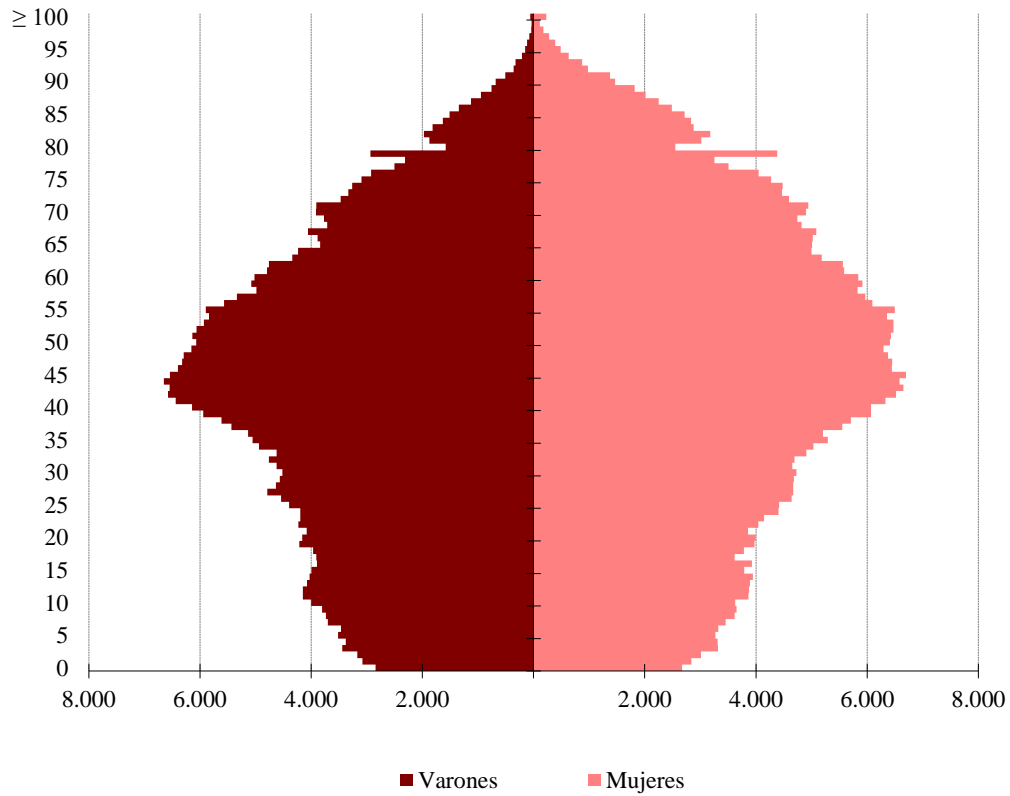
Al desembre de 2019, una estranya malaltia, la COVID-19, fa la seua aparició a la Xina i, tan sols tres mesos més tard, acaba sent classificada per l'OMS com a pandèmia. A la Unió Europea, Espanya i Itàlia van ser els dos estats més afectats. Una de les particularitats de la propagació d'aquest brot en tots dos països és que va atacar en major mesura a la població d'edats més avançades. A causa de la seua agressivitat, qualsevol mínima complicació en el sistema respiratori de la persona malalta potenciava l'impacte d'aquest virus fins a convertir-lo en mortal. De fet, més del 90% dels homes i dones morts a Espanya per coronavirus tenien 60 anys o més.

La pandèmia de Covid-19 ha fet estralls a nivell mundial, tant a nivell sanitari, com a social i econòmic. Sens dubte l'any 2020 el recordarem com l'any de la pandèmia, amb quasi tres milions de persones mortes des de l'inici de la crisi, fent que s'haja produït un descens en l'esperança de vida durant el 2020. Espanya va ser el país de la Unió Europea que més esperança de vida va perdre, reduint-se en 1,6 anys, passant d'una mitjana de 84 anys a 82,6 anys.

Aquesta realitat social de l'envelliment de la població es projecta de manera extraordinària a les nostres ciutats i en concret a la ciutat de València. Segons les dades de l'any 2020 que ofereix l'Oficina Municipal d'Estadística, València compta amb una **població total de 801.545 habitants** dels quals el **27,28% són persones majors de 60 anys** (218.641 habitants) i del total de la població de la ciutat, un **6,2% són majors de 80 anys** (49.870 habitants).

	Total	Homes	Dones
Total	801.545	381.117	420.428

POBLACI3N SEGUN EDAD Y SEXO. 2020

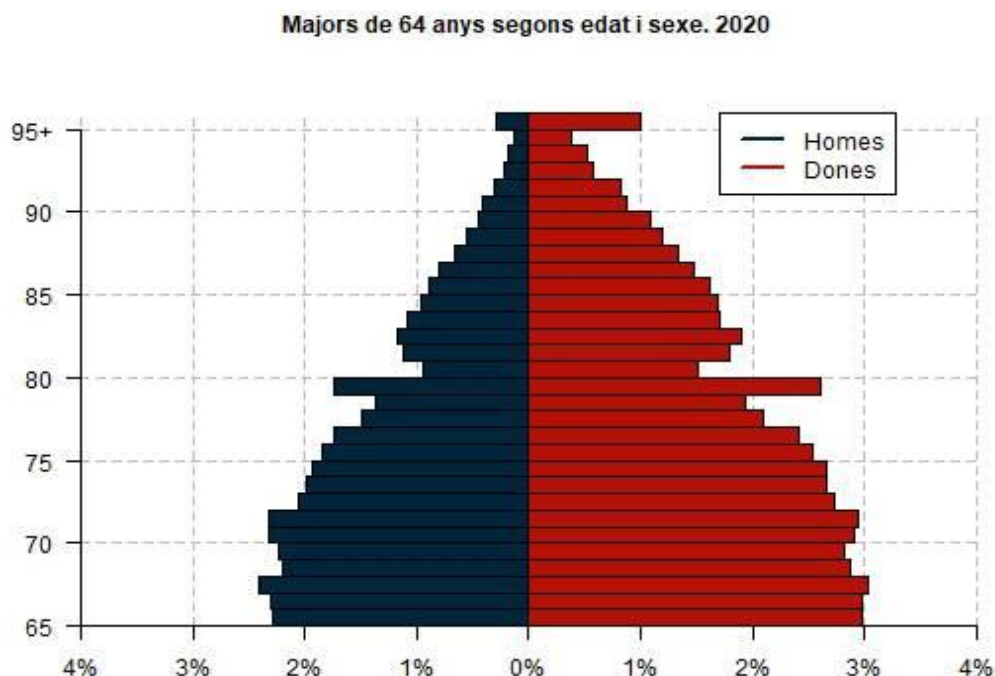

La poblaci3n major de 60 anys est3 distribuïda com reflecteix el següent quadre:

	Total	60-69	70-79	80-89	≥ 90
Total	218.641	94.266	74.505	40.299	9.571
Homes	91.202	42.415	31.662	14.557	2.568
Dones	127.439	51.851	42.843	25.742	7.003

Font: Padr3 Municipal d'Habitants a 01/01/2020. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

En la següent imatge de la piràmide de la població de la ciutat, podem veure l'envelliment de la població:

L'evolució de la població a la nostra ciutat en la franja de majors de 60 anys és creixent any rere any des de 1981 fins a l'actualitat i la previsió per a 2023, 2028 i 2033 continua aquesta tendència en ascens.

	2023			2028			2033		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
València									
Total	808.711	383.482	425.229	824.758	389.576	435.182	834.259	392.948	441.311
Menors de 20 años	147.938	75.987	71.951	142.131	73.149	68.982	136.278	70.083	66.195
De 20 a 64 anys	487.388	236.417	250.971	492.826	237.850	254.976	488.513	235.211	253.302
De 65 i més anys	173.385	71.078	102.307	189.801	78.577	111.224	209.468	87.654	121.814

Font: Projeccions de Població 2018-2033. Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball

La població major és cada vegada més nombrosa, un sector important en la nostra societat, tant des del punt de vista demogràfic, com a econòmic i social. Suposa un subconjunt de la població amb unes necessitats d'atenció específiques (econòmiques, sanitàries i d'oci) en creixement constant, que els diferents agents socials han de tindre en compte en el moment de planificar i quantificar les seues activitats. Les inversions, tant privades com públiques destinades a aquesta població, no han deixat de créixer en els últims anys.

Per **districtes municipals**, destaquem que aquells en els quals viuen més persones majors de 64 anys són **Quatre Carreres, Patraix i Camins al Grau**.

Majors de 64 anys en tres grups d'edat per districtes

	Total	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i més
València	168.328	43.953	41.274	33.231	23.324	16.975	7.413	2.158
1. Ciutat Vella	5.761	1.408	1.342	1.140	747	661	339	124
2. l'Eixample	9.842	2.365	2.185	1.961	1.393	1.162	613	163
3. Extramurs	11.413	2.688	2.569	2.216	1.683	1.400	647	210
4. Campanar	8.065	2.298	2.260	1.616	933	593	282	83
5. la Saïdia	10.979	2.515	2.649	2.238	1.618	1.234	565	160
6. el Pla del Real	7.243	1.738	1.804	1.539	1.002	720	329	111
7. l'Olivereta	10.877	2.389	2.376	2.259	1.767	1.397	549	140
→ 8. Patraix	12.256	3.691	3.049	2.302	1.510	1.087	488	129
→ 9. Jesús	10.966	3.003	2.727	2.114	1.551	1.014	426	131
→ 10. Quatre Carreres	15.513	3.871	3.855	3.218	2.279	1.517	603	170
11. Pobles Marítims	11.366	3.048	2.724	2.153	1.596	1.189	508	148
→ 12. Camins al Grau	12.089	3.251	2.944	2.374	1.748	1.114	495	163
13. Algirós	9.053	2.553	2.487	1.688	1.085	783	353	104
14. Benimaclet	6.393	1.854	1.602	1.179	804	630	258	66
15. Rascanya	9.598	2.563	2.372	1.891	1.392	972	321	87
16. Benicalap	8.542	2.350	2.203	1.731	1.098	752	332	76
17. Pobles del Nord	1.405	369	352	255	187	150	68	24
18. Pobles de l'Oest	2.673	753	704	518	367	224	82	25
19. Pobles del Sud	4.294	1.246	1.070	839	564	376	155	44

Ens interessa saber, per al desenvolupament del nostre treball, en quins districtes viuen més persones potencialment beneficiàries (**persones majors de 60 anys i jubilades residents a València ciutat**) de les activitats dels 50 Centres Municipals d'Activitats de Persones Majors (CMAPM), els 4 Centres Municipals de Dia per a Persones Majors Dependents i els 2 Centres de Dia amb places concertades, per a una millor distribució de la variada oferta d'activitats d'animació sociocultural.

Es tracta d'afavorir que la nostra ciutat aprofite al màxim tot el potencial que les nostres persones majors ofereixen, reconeixent les seues aportacions per a la millora de tots els aspectes de la vida comunitària, entenent que les condicions materials i els factors socials influeixen de manera molt significativa sobre la qualitat del procés d'envelliment.

Una altra dada que també ens interessa conèixer per a poder intervenir en coordinació amb altres serveis i prestacions de la Regidoria de Benestar Social i Integració són les **persones majors de 64 anys que viuen soles o bé en companyia d'una altra persona major**, que ascendeix en 2020 a **145.718**. Aquesta xifra s'ha incrementat, ja que en 2019 ascendia a 89.093 persones.

Majors de 64 anys segons situació de convivència i sexe

	Total	%	Homes		Dones	
Total	168.328	100,0%	68.054	40,4%	100.274	59,6%
Establiment col·lectiu	1.900	100,0%	524	27,6%	1.376	72,4%
Habitatge familiar	166.428	100,0%	67.530	40,6%	98.898	59,4%
Amb menors de 65 anys	65.003	100,0%	29.094	44,8%	35.909	55,2%
A soles majors de 64 anys	101.425	100,0%	38.436	37,9%	62.989	62,1%
A soles	44.293	100,0%	10.769	24,3%	33.524	75,7%

La soledat no desitjada o sobrevinguda és un aspecte psicosocial que està creixent i que afecta i afectarà persones del nostre entorn, degut entre altres causes al modus vivendi, canvis que està patint la societat i envelliment demogràfic.

L'evolució d'este sector de la població, entre altres raons, està darrere de l'increment de demanda de les activitats que anualment ofereix esta administració municipal i l'objectiu de continuar construint **més Centres Municipals d'Activitats per a Persones Majors (CMAPM) i Centres de Dia Municipals per a Persones Majors Dependents (CDMPMD)** que puguen facilitar que les persones majors tinguen una major qualitat de vida, en les seues llars i millorar la conciliació de la seua vida familiar i laboral.

Amb la finalitat de donar una resposta proporcionada des de la Regidoria d'Envelliment Actiu s'adopten mesures per a satisfer aquest creixement, augmentant les propostes d'activitats oferides en els CMAPM. Respecte a la xarxa de 50 CMAPM, amb un total en 2020 de **43.639 sòcies i socis, persones majors participants** en les diferents activitats, celebracions, actes i commemoracions organitzats pel Servei d'Envelliment Actiu. Per la crisi sanitària per Covid-19 es van tancar de manera preventiva tots els centres el passat 11 de març i així van romandre durant la resta del 2020 per instruccions de la Generalitat Valenciana. En la segona quinzena d'octubre es van iniciar activitats físiques (taitxí, ioga, gimnàstica, marxa nòrdica, ball en línia) a l'aire lliure en instal·lacions de parcs i jardins de la ciutat.

Es va sol·licitar personal contractat de suport (55 professionals) per a gestionar l'accés als CMAPM i que es vigilara el seguiment de les mesures preventives per la pandèmia de Covid-19 d'aforament, distància i utilització de mitjans profilàctics (màscares, gel hidroalcohòlic, presa de temperatura, registre de persones, distància de seguretat, etc.). Atés que els CMAPM no es van obrir al públic des de mitjan març i fins a final d'any, se'ls va encarregar que realitzaren un seguiment telefònic a totes les sòcies i socis i que s'informara el Servei d'Envel·liment Actiu de possibles situacions de risc i de recursos als quals pogueren dirigir-se si precisaven les persones majors alguna intervenció o prestació.

Totes les persones usuàries dels **Centres de Dia Municipals per a Persones Dependents** (La Puríssima, Tres Forques, L'Amistat i Arniches) i dels Centres de Dia privats amb places municipals concertades (Bulevard i Centelles) no pagaran les tarifes d'estada o transport, ni els serveis oferits en aquests des de l'1 de gener de 2019 per la derogació dels preus públics dels centres gerontològics comunitaris municipals.

Aquesta important mesura permet atendre de forma més realista la situació econòmica de dificultat que experimenten la majoria de les persones majors usuàries, moltes d'elles dones que depenen de pensions mínimes o de viduïtat que en moltes ocasions no arriben a cobrir les despeses bàsiques perquè tinguen una digna qualitat de vida, i de les famílies que han fet grans esforços per a destinar part dels seus recursos a atendre els seus éssers més estimats, a les seues cases i en el seu entorn familiar.

En 2020 el **nombre de places** que s'han ofert des dels **Centres de Dia Municipals i privats amb places concertades** ascendeix a **318**.

Centre de Dia	Núm Places
Arniches	60
Centelles	25
Tres Forques	85
L'Amistat	60
Bulevar	13
La Puríssima	50
València-Benicalap (AFAV)	25
TOTALS	318

Donat l'**estat d'alarma per Covid-19** els Centres de Dia van interrompre les seues activitats el 13 de març i progressivament van anar iniciant l'atenció a persones usuàries entre el 15 de juny i el 2 de juliol, amb un

35% de les persones ateses d'acord amb la normativa de la Generalitat. Es van elaborar plans de contingència per a la prevenció de contagis i van funcionar per grups bambolla. A l'agost van romandre tancats i l'1 de setembre van reprendre les activitats amb el 50% de les persones usuàries fins a final d'any.

Quan les autoritats sanitàries adverteixen de la situació de risc de les persones majors per COVID-19, sol·licitant que s'atinguen a mesures de confinament i que eviten contactes socials, des de la Regidoria d'Envel·liment Actiu es determina el tancament de tots els seus centres, tant els de dia com els d'activitats. Així, durant la setmana del 9 de març es remet informació a totes les persones usuàries i sòcies i el 13 de març, tots els centres tanquen les seues portes per l'estat d'alarma i deixen de prestar serveis i oferir prestacions fins a un altre avís, per la qual cosa moltes persones majors de la ciutat perden autonomia i pot reduir-se el seu benestar físic i mental.

En conseqüència, des de la Regidoria d'Envel·liment Actiu es van planificar i van activar una sèrie d'actuacions per a prestar l'atenció adequada i urgent a les persones majors de la ciutat durant aquesta situació de crisi sociosanitària, destacant entre elles:

- La inclusió del **Servei d'Envel·liment Actiu com a servei bàsic i essencial** la continuïtat del qual ha de quedar garantida (Resolucions d'Alcaldia 73, de 15 i 23 de març de 2020).
- L'aprovació del "**Protocol per a la tramitació de recursos per a persones majors en la situació d'estat d'alarma i confinament per ser població de risc**" (Junta de Govern Local de 27 març de 2020).

En aquest protocol es replantegen els serveis que les persones majors de 60 anys pensionistes o en situació de jubilació poden precisar per a cobrir les seues necessitats bàsiques en situació de confinament i especialment, aquelles que viuen soles o que manquen de suports familiars. Per això es planifica i aprova contractar per l'òrgan competent els següents serveis, que s'oferiran a les persones majors de manera gratuïta i temporal en tant dure la crisi sanitària per Covid-19:

1. **Campanya de difusió** del telèfon 900 (900525798) i dels serveis municipals que s'ofereixen per a persones majors durant l'estat d'alarma.
2. Un servei de **Call Center** en el qual atendre les persones majors de la ciutat i oferir informació de recursos municipals, amb un telèfon 900525798 gratuït per a les persones que criden amb atenció de dilluns a divendres, de 8 a 18 hores.
3. **Servei d'Ajuda a domicili (SAD)** per a persones majors que visquen soles, sense suficients suports familiars, dependents o en situació de risc.

4. **Servei de Menjar a Domicili** per a evitar els desplaçaments a l'exterior i els viatges de la família per a facilitar-los un menjar complet al dia, de dilluns a diumenge, en situacions de majors que viuen en soledat o amb dificultats en la seua autonomia.

5. **Servei de Cistelles de Menjar Saludable** amb repartiment setmanal a domicili, per a aquelles persones que tenen autonomia i poden cuinar els seus menjars.

6. **Servei de suport psicològic** mitjançant contactes telefònics, per a previndre situacions de depressió, ansietat i soledat de persones majors.

7. **Servei de seguiment i orientació telefònica** per a aquelles persones que han sol·licitat alguna de les presentacions **i formació en línia** per a aquelles persones majors que disposen d'algun suport electrònic i que desitgen fer gestions senzilles i activitats d'entreteniment.

Atés que es van tancar els CMAPM i els CDPMD uns dies abans de l'estat d'alarma (14 de març de 2020), **es van suspendre els contractes amb les empreses que desenvolupaven les activitats i serveis en els centres**. Posteriorment a la finalització de l'estat d'alarma (21 de juny), es va alçar la suspensió dels contractes, procedint-se a la reobertura dels centres de dia i planificant l'inici d'activitats amb les condicions sanitàries que obliga la normativa sanitària per a evitar brots i contagis per Covid-19. En resum:

	CONTRACTE	SUSPENSIÓ	ALÇAMENT
CMAFM	Celebracions i commemoracions	01/04/2020	A partir del 10/07/2020
	Tallers i cursos	12/03/2020	31/06/2020 (Fi de contracte)
	Visites culturals	14/03/2020	A partir del 10/07/2020
	Activitats Físiques	13/03/2020	A partir del 10/07/2020
	Menor de disseny i impressió	14/03/2020	Fi de contracte
CDMPMD	C. de Dia Amistat	10/04/2020 (Parcial)	15/06/2020
	C. de Dia Arniches	10/04/2020 (Parcial)	01/07/2020
	C. de Dia La Puríssima	10/04/2020 (Parcial)	01/07/2020
	C. de Dia Tres Forques	10/04/2020 (Parcial)	15/06/2020
	Gestió C. Dia 30 places Bulevar i Centelles	10/04/2020 (Parcial)	22/06/2020

EXPEDIENTS

Tipus	Nº expedients
Gestió plaça Centre Gerontològic	364
Autorització ocupació local municipal	26
Expedició de certificats	1
Queixes i reclamacions	19
Contractes majors	1
Contractes menors	5
Reconeixements d'obligació	33
Reconeixements despeses menors	1
Modificacions crèdit/suplem	7
Convenis amb import econòmic	1
Subvencions	7
Lloguers	19
Despeses comunitat	7
Contractes menors per a equipament centres	/
Reformes, manteniment i instal·lacions centres	/
Contractes d'emergència	9
Diversos	41
TOTAL	541

3. PRESSUPOST

P. Económica	Concepte	Crèdit inicial
20200	Arrendaments i altres construccions	434.422,65
21200	Conserv. i mantenim. edif. i altres construccions	27.542,71
22199	Altres subministraments	16.536,70
21300	Instal·lacions	15.000,00
22602	Publicitat i propaganda	20.000,00
22699	Altres despeses diverses	15.514,35
22799	Altres treballs realitzats per altres empr. i prof.	4.437.958,32
45390	Subv. Empr. i Org. Dep. CCAA	34.200,00
48920	Altres transferències	223.014,00
	TOTAL	5.224.188,73 €

Del crèdit inicial i després del desenvolupament dels programes i activitats al llarg del 2020, destaquem les següents despeses executades:

Concepte	Despesa executada
Contractes majors Centres de Dia Municipals i privats amb places concertades	2.966.216,35 €
Contractes menors	37.264,25 €
Programa d'activitats dels CMAPM	214.449,51 €
Festes, commemoracions, actes i celebracions	167.858,33 €
Subvencions entitats	118.092,11 €
Convenis entitats	142.120 €
Contractes Emergència Serveis Domiciliaris	1.796.129,51 €
TOTAL	5.442.130,06 €

4. OFICINA MUNICIPAL D'ATENCIÓ A PERSONES MAJORS (OMAM)

L'Oficina Municipal d'Atenció a Persones Majors (OMAM): és un espai d'informació situat en l'Edifici Municipal de Tabacalera, en la qual s'han atés en aquest any 2020 de manera presencial, telefònica i per correu electrònic a més de 14.000 persones.

S'ofereix informació sobre aspectes com a organització d'activitats d'animació sociocultural del Servei d'Envel·liment Actiu, orientació i assessorament sobre recursos soci-sanitaris, activitats culturals i esdeveniments de la ciutat, derivació a altres recursos, promoció de participació ciutadana, etc.

El major nombre d'atencions es produeixen en relació a les activitats que desenvolupem en els CMAPM, així com els avisos telefònics que es realitzen per a la gestió de les places en estes activitats.

Enguany, la majoria de les consultes han sigut sobre la represa de les activitats i obertura dels Centres, així com a temes relacionats amb la sol·licitud de cita prèvia i tràmits municipals per la dificultat que tenen les persones majors per a fer-ho en línia per les restriccions de mobilitat i confinament per la pandèmia.

Destaquem que en el **2020** el nombre de **persones ateses** és **14.214**, sent el total de consultes presencials realitzades de 3.473, molt més baixes que en anys anteriors, sens dubte com a efecte de les restriccions sanitàries pel Covid-19.

4. 1. NOMBRE D'ATENCIIONS

Núm Atencions		DONES	HOMES	TOTAL
	Presencials	2.152 (62%)	1.321 (38%)	3.473
	Telefòniques	5.732 (54%)	4.870 (46%)	10.602
	Correu @	72 (52%)	67 (48%)	139
	Total	7.956 (56%)	6.258 (44%)	14.214

4. 2. TIPUS DE CONSULTA QUE ES REALITZA

Codi	TIPUS DE CONSULTA	Núm Atencions Anuals
1	Programa activitats Majors	10.719
2	Termalisme i vacac, IMSERSO	209
3	Vacances i termalisme CV	191
4	Centres de Conselleria	85
5	Inform. CMAPM	10.224
6	Inform. sobre CMSS	512
7	Act. socio-culturals	3.456
8	Centres de Dia Municipals	219
9	Bono Oro	94
10	Universitat Sènior/Gran	50
11	Targeta Major	152
12	Targeta Dorada de Renfe	4
13	Metre-València	6
14	Universitat Popular	56
15	Teleassistència Municipal	40
16	València Conviu	86
17	Servei Ajuda Domicili	184
18	Certificat Minusvalidesa	14
19	Ajuda pagament lloguer habitatge	16
20	Pensions	23
21	Prestacions econòmiques	62
22	Dependència	122
23	Menjar a casa	144
24	Atenció 012	23
25	Jubiocio	217
26	Altres conceptes	475
27	Queixes	225
28	Avisos telèfon des de OMAM	6.596
29	Amics de la Gent Major	45
30	Web Persones Majors	0
31	Seu electrònica Pers. Majors	0
32	Padró, Junta Districte	104
33	Call Center	244
TOTAL		34.597

5. CENTRE DE DIA PER A PERSONES MAJORS DEPENDENTS (MUNICIPALS I AMB PLACES CONCERTADES)

L'Ajuntament disposa de 4 Centres de Dia Municipals, existint a més altres 3 centres més de gestió privada amb places concertades. Ofereixen atenció sanitària, preventiva, rehabilitadora, psicològica i social al col·lectiu de persones majors, així com a les seues famílies, amb un objectiu bàsic d'integració comunitària i de participació. L'Ajuntament de València disposa d'un total de **318 places**, de les quals l'any 2020 s'han beneficiat **550 persones** (atés que van 1,2, 3 o 5 dies/setmana), en la seua majoria **dones (398, el 72 %)**.

5.1. PERSONES USUÀRIES I NÚM DE PLACES

PERSONES BENEFICIÀRIES CENTRE DE DIA				
Centre de Dia	Dones	Homes	Total	Núm Places
Arniches-Mpal	65	38	103	60
Centelles-PC	31	6	37	25
Tres Forques-Mpal	122	32	154	85
L' Amistat-Mpal	76	30	106	60
Bulevar-PC	22	5	27	13
La Puríssima-Mpal	57	22	79	50
València-Benicalap-PC (AFAV)	25	19	44	25
TOTALS	398 (72%)	152 (28%)	550	318

5.2. PERSONES QUE VAN UTILITZAR AMPLIACIÓ D'HORARI

Centre de Dia	Total persones ateses	Total de persones amb ampliació d'horari	Núm Usuaris amb ampliació d'horari	Núm Usuàries amb ampliació d'horari
Arniches	103	1	0	1
Centelles	37	0	0	0
Tres Forques	154	45	6	39
L'Amistat	106	12	3	9
Bulevar	27	0	0	0
La Puríssima	79	23	5	18
València-Benicalap (AFAV)	44	0	0	0
TOTALS	550	81 (15%)	14 (17%)	67 (83%)

5.3. PERSONES QUE VAN UTILITZAR TRANSPORT

Centro Dia	Total persones ateses	Total persones que van utilitzar transport	Número de usuaris que van utilitzar transport	Número de usuàries que van utilitzar transport
Arniches	103	85	33	52
Centelles	37	28	5	23
Tres Forques	154	96	28	68
L'Amistat	106	66	18	48
Bulevar	27	24	3	21
La Puríssima	79	23	3	20
València-Benicalap (FAV)	44	10	6	4
TOTALS	550	332 (60%)	96 (29%)	236 (71%)

5.4. PERSONES ATESES EN ELS CENTRES DE DIA AMB RESOLUCIÓ DE SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA I/O DISCAPACITAT

De les **550 persones ateses** en els Centres de Dia hi ha **451 persones amb resolució de dependència, 158 persones amb certificat de discapacitat i 217** que disposen de **totes dues resolucions**.

Hem d'aclarir que a vegades poden disposar de certificat de discapacitat i de resolució de situació de dependència (totes dues), però que no van vinculades i poden disposar d'una d'elles únicament.

		Centres municipals				Centres concertats/conveni			
		Total	Arniches	Tres Forques	L'Amistat	La Puríssima	Geriser Centelles	Geriser Bulevar	València-Benicalap
Total persones usuàries		550	103	154	106	79	37	27	44
Segons sexe	Dones	398 (72%)	65	122	76	57	31	22	25
	Homes	152 (28%)	38	32	30	22	6	5	19
Segons tipus	Dependents	451 (82%)	85	109	88	67	34	24	44
	Demència i Alzheimer	345	63	62	90	34	28	24	44
	No Dependents	68	5	27	18	12	3	3	0
Persones amb certificat de discapacitat		158 (29%)	31	37	19	18	12	2	39
Persones usuàries amb resolució dependència i certif. discapacitat		217 (39%)	22	20	13	18	7	0	32

5.5. CURSOS DE FORMACIÓ/TALLERS PER A FAMILIARS I PERSONES CUIDADORES DE PERSONES MAJORS DEPENDENTS

Respecte a la realització de cursos de formació per a familiars i persones cuidadores de persones majors dependents, destaquem que s'han realitzat 44 tallers en 2 Centres de Dia Municipals i en 1 dels Centres amb places concertades i que han participat un total de 118 persones, en la seua majoria dones (70%), que són els qui majoritàriament s'ocupen de la seua cura.

Els cursos es van interrompre al març per motiu de la pandèmia i no es van poder reprendre per a preservar a les persones usuàries i que hi haguera el menor contacte possible amb persones externes al centre.

Centre de Dia	Núm cursos/tallers	Núm total persones assistents	Núm de dones assistents	Núm de homes assistents
Arniches	41	72	50	22
Tres Forques	0	0	0	0
L'Amistat	2	24	20	4
La Puríssima	0	0	0	0
Bulevar	0	0	0	0
Centelles	0	0	0	0
València-Benicalap (AFAV)	1	22	13	9
TOTALS	44	118	83 (70%)	35 (30%)

5.6. ACTIVITATS I SERVEIS COMUNITARIS

Les conferències i serveis comunitaris (podologia, fisioteràpia, perruqueria, menjador i dutxa geriàtrica) que es realitzen en els 4 Centres de Dia Municipals, estan oberts a la població major de la ciutat i especialment que residisquen en els barris on estan situats. Per la pandèmia es van interrompre al març i no s'han tornat a reprendre durant el 2020, a excepció dels serveis dirigits a les persones usuàries del centre, que en els períodes que si ha estat obert s'han prestat amb normalitat. D'ací les baixes xifres d'enguany.

	ARNICHES	TRES FORQUES	L'AMISTAT	LA PURÍSSIMA	TOTALS
Núm CONFERÈNCIES	3	0	0	3	6
Núm ASSISTENTS CONFERÈNCIES	12	0	0	90	102
Núm TOTAL ASSISTENTS SERVEIS COMUNITARIS	364	1.751	788	1.053	3.956
Podologia	164	472	327	209	1.172
Fisioteràpia	52	153	131	742	1.078
Perruqueria	40	693	26	0	759
Menjador	72	236	251	102	661
Dutxes	36	197	53	0	286
Núm ASSISTENTS CURSOS (FORMACIÓ I ORIENTACIÓ FAMILIAR, MEMÒRIA, ATENCIÓ SOCIAL, PSICOLOGIA)	914	0	189	75	1.178
TOTAL ASSISTENTS A LES ACTIVITATS I SERVEIS COMUNITARIS	1.654	1.751	977	1.218	5.236

6. PROGRAMA CONTRA LA SOLEDAT NO DESITJADA DE LA FUNDACIÓ AMICS DE LA GENT MAJOR

Des de l'any 2012 l'Ajuntament de València ha desenvolupat convenis de col·laboració amb la **Fundació Amics de la Gent Major**, oferint una alternativa a la soledat de les persones majors, especialment enguany amb una pandèmia que obligava al confinament a les persones majors per ser població de risc.

A partir del 12 de març de 2020 AGM va cancel·lar temporalment els acompanyaments afectius presencials que es van convertir en acompanyaments afectius telefònics i la formació per al seu personal voluntari va ser en línia.

L'any 2020 Amics de la Gent Major va atendre afectivament 538 persones majors de la nostra ciutat (445 dones, el 85%) que senten soledat, amb un total 556 de persones voluntàries (379 dones, el 68 %).

Persones majors ateses de la ciutat de València	Dones	Homes	Total
	445 85 %	83 15 %	538
Personal Voluntari	Dones	Homes	Total
	379 68 %	177 32 %	556

Cal destacar l'important suport d'AGM en l'atenció als serveis domiciliaris prestats des del Servei d'Envel·liment Actiu a persones majors **per la crisi sanitària per Covid-19 des de març de 2020**. Sense aportació econòmica extra, AGM va atendre, a més de les persones majors de la ciutat objecte del conveni, a **46 persones majors** que van sol·licitar acompanyament afectiu per problemes de soledat, aïllament, ansietat i depressió davant la situació sobrevinguda. A més, des d'AGM van remetre informació de persones en situació de risc social sobre les quals el Servei d'Envel·liment Actiu va intervenir coordinant-se amb Benestar Social.

7. PROGRAMA VALÈNCIA CONVIU

“València Conviu” és un programa preventiu, de convivència intergeneracional entre persones majors i alumnat universitari. Intervenen l'Ajuntament i diferents universitats de València a través de convenis. Aquesta iniciativa vol donar resposta sòlida a aqueixes dues necessitats: companyia per a les persones majors de 60 anys i allotjament per a joves estudiants.

L'any 2020 s'han rebut 18 sol·licituds d'estudiants, 5 de persones majors i s'han dut a terme 5 convivències, de les quals finalment 3 es van interrompre per la situació de pandèmia. Es van interrompre les classes d'estudiants, que van tornar a les seues cases i moltes persones majors no van voler un recurs de convivència ja que suposava una situació de risc.

	Dones	Homes	Total
Núm Sol·licituds Estudiants	13 (72%)	5 (28%)	18
Núm Sol·licituds Majors	4 (80%)	1 (20%)	5
Núm convivències-estudiants i majors	4 (80%)	1 (20%)	5

8. DETECCIÓ DE SITUACIONS D'EMERGÈNCIA SOCIAL I EXCLUSIÓ SOCIAL DE PERSONES MAJORS DE LA CIUTAT

Mitjançant les vocalies d'Acció Social de les Juntes Directives dels Centres Municipals d'Activitats per a Persones Majors i a través dels Serveis Domiciliaris per a Majors per Covid, en el 2020 s'han detectat **26 situacions de risc i abandó de persones majors**, 19 dones i 7 homes. Els casos detectats van ser immediatament informats al Servei de Benestar Social i Integració per a la seua valoració i intervenció des del Centre Mpal. de Serv. Socials de referència.

	Dones	Homes	Total
Núm persones majors en situacions de risc social detectades i derivades a Serveis Socials	19 (73%)	7 (27%)	26

9. NÚM SÒCIES I SOCIS DELS CENTRES MUNICIPALS D'ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS (CMAPM)

Els **50 CMAPM** constitueixen un centre neuràlgic de la vida activa de les persones majors amb un total en 2020 de **43.639 sòcies i socis**.

Respecte a la seua distribució per sexes, **el 57% són dones (24.672 sòcies)**. És de destacar que el major nombre de persones associades es donen en els centres de **Nou Benicalap** (2.850 sòcies i socis), **Nou Moles** (2.292 sòcies i socis) i **L'Amistat** (2.276 persones associades)

50 CMAPM	DONES	HOMES	TOTAL
ARNICHES	148	71	219
ARRANCAPINS	1338	928	2266
BENICALAP	734	644	1378
BENIFARAIG	101	51	152
BENIFERRI	61	42	103
BENIMACLET	1138	895	2033
BENIMAMET	731	578	1309
BORBOTÓ	94	76	170
CABANYAL-CANYAMELAR	462	352	814
CAMPANAR	831	596	1427
CASTELLAR-OLIVERAL	315	316	631
CREU COBERTA	282	408	690
EL CALVARI	589	436	1025
EL CARMEN	107	76	183
EL PALMAR	136	106	242
EL PERELLONET	40	28	68
EL SALER	68	55	123
FUENSANTA	288	184	472

FONT DE SANT LLUÍS	488	392	880
GIORGETA	582	401	983
GRAU-PORT	311	227	538
FORN D'ALCEDO	109	57	166
L'AMISTAT	1360	916	2276
LA LLUM	285 6	257	543
LA TORRE	233	171	404
MALILLA	821	654	1475
MALVA-ROSA	744	473	1217
MARXALENES	632	394	1026
MASSARROJOS	102	65	167
MONTOLIVET	769	339	1108
NATZARET	229	209	438
NOU BENICALAP	1475	1375	2850
NOU MOLES	1252	1040	2292
ORRIOLS	588	394	982
PARE JOFRE	458	287	745
PATRAIX	1013	818	1831
PINEDO	179	142	321
POBLE NOU	46	27	73
REGNE DE VALÈNCIA	173	133	306
RUSSAFA	816	639	1455
SALVADOR ALLENDE	776	776	1552
SANT ISIDRE	389	319	708
SANT JOSE	198	112	310
SANT MARCEL·LÍ	553	494	1047

SANT PAU	559	446	1005
TENDETES	596	412	1008
TRAFALGAR	362	314	676
TRINITAT	269	222	491
VERGE DESEMPARATS	441	370	811
VIVERS	400	250	650
TOTAL	24.672 (57%)	18.967 (43%)	43.639

10. PROGRAMA MUNICIPAL D'ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL PER A PERSONES MAJORS

A la ciutat de València, com ja hem informat anteriorment, comptem amb una estructura de 50 CMAPM. Aquests centres són els llocs de trobada, comunicació i participació de les Persones Majors. En ells es concentra l'àmplia oferta d'activitats d'oci i temps lliure, formativa i esportiva de l'Ajuntament. Es regeixen pel Reglament intern de funcionament dels CMAPM i en cadascun hi ha una Junta Directiva triada democràticament que gestiona el centre.

Per la situació de pandèmia per Covid-19 van ser tancats al març i suspeses totes les seues activitats, a excepció de les activitats físiques a l'aire lliure, que s'han realitzat en els períodes que les autoritats sanitàries ho han permés. És per això que enguany les xifres han baixat moltíssim (s'han realitzat fins a mitjan març), unes altres s'han impartit de manera intermitent en parcs i jardins i moltes no les hem pogudes realitzar ja que es van suspendre al març.

10.1. PROGRAMA D'ACTIVITATS PER A CMAPM

Estes activitats es desenvolupen per personal especialitzat mitjançant contractació administrativa amb empreses del sector i a vegades, amb el suport de regidories de l'Ajuntament de València (Ocupació i Emprenedoria, Bombers, Escola de Jardineria, Sanitat i Consum), que en l'actual exercici han quedat molt minvades per les restriccions per la pandèmia. Aquestes activitats són:

-**Activitats físiques** de gimnàstica, ball de saló, ball en línia, ioga i taitxí. Participen un total 5.075 persones majors.

-**Tallers i cursos.** Es duen a terme accions formatives en matèries diverses com a pintura a l'oli, porcellana russa, informàtica, fotografia digital, anglés, boxets, teatre, coral, concurs pintura, club passeig, informàtica, fotografia digital, tallers intergeneracionals de Pasqua i Nadal, art floral i jardineria. En estos tallers a l'any 2020 han participat un total de 2.208 persones majors.

- **Les excursions i visites culturals.** Es van realitzar 51, amb un públic participant de 2.550 majors. Es van suspendre 25 visites planificades per a la resta de l'any.

-**Celebracions i commemoracions.** En anys anteriors hem organitzat per a les persones majors celebracions de Sant Valentí, Sant Donís, Falles, Verge dels Desemparats, Dia Mundial presa de consciència de l'abús i maltractament a la vellesa, Cicle de sarsuela, Dia Internacional de

les Persones Majors, Noces d'Or, Setmana de les Persones Majors, concurs de teatre, trobada de corals i rondalles i concurs de postal nadalenca. L'any 2020 s'han reduït moltíssim i hem estudiat noves fórmules de celebració dels esdeveniments o bé directament s'han suspès.

Tipus d'activitat	Dones	Homes	Total
Activitats físiques	4.245	830	5.075
Tallers i cursos			2.208
Excursions/visites culturals			2.550
Sant Valentí			885
Paella i acte de falles			1.500
Setmana Persones Majors Representació teatral en el Teatres i pel·lícules cinema			1.800
Setmana Persones Majors Homenatge a les Persones Centenàries			124
Concurs postal nadalenca	25	5	30
TOTAL			14.172

10.2. TALLERS D'APODERAMENT PER A DONES DE LES JUNTES DIRECTIVES DELS CENTRES MUNICIPALS D'ACTIVITATS DE PERSONES MAJORS (CMAPM)

Estos tallers es van desenvolupar per primera vegada, amb la col·laboració de la Regidoria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, durant els mesos de novembre i desembre de 2020 per a millorar les habilitats i estratègies de comunicació, desenvolupament d'habilitats socials i capacitar per al lideratge a dones representants de les Juntes Directives dels CMAPM. Es van realitzar 2 grups, tenint previst realitzar cada grup 6 sessions amb 25 participants cadascun.

Per les restriccions i temor a contagis, moltes dones van declinar la invitació i finalment van participar un grup amb 14 dones i un altre amb 12. Els qüestionaris d'avaluació de l'activitat van ser molt positius i es van mantindre en tot moment les mesures sanitàries oportunes, podent realitzar-se les 6 sessions en cada grup.

Núm. grups	2
Núm. sessions	6
Núm. Juntes Directives participants	13
Núm. dones participants	26

11. PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES MAJORS

A través del Reglament de Funcionament dels Centres Municipals d'Activitats de les Persones Majors (CMAPM), del Reglament de règim intern dels Centres de Dia Municipals per a Persones Majors Dependents (CDMPMD) i del Reglament del Consell Municipal de les Persones Majors de la ciutat de València, es regulen els fòrums de participació de la Regidoriad'Envel·liment Actiu:

-Assemblea General de Centres Municipals d'Activitats de Persones Majors: constituïda per la totalitat de sòcies i socis i les juntes directives de cada centre. Es reuneixen almenys 1 vegada a l'any de manera ordinària per a aprovar o no l'informe de la gestió i funcionament del centre (gestió econòmica, programa anual d'activitats, dinàmica del centre i resolució de conflictes, etc.), a més de totes aquelles reunions que es requerisquen per a l'adequat funcionament del centre.

- **Assemblea de Presidents i Presidents:** constituïda per la representació de tots els Centres Municipals a través de la figura de la seua Presidenta o President, fa tasques consultives i d'assessorament sobre matèries relacionades amb la gestió dels Centres Municipals d'Activitats per a Persones Majors.

-Consell Consultiu: és el màxim òrgan de participació de les Juntes Directives dels Centres Municipals d'Activitats per a Persones Majors. Duu a terme un important nombre de funcions entre les quals destaca l'estudi de les necessitats de la ciutat, en matèria de Centres Municipals, fer les propostes corresponents i resoldre els conflictes en els Centres Municipals d'Activitats per a Persones Majors, entre persones sòcies i la seua Junta Directiva.

- **Consell de Majors dels Centres de Dia per a persones majors dependents:** és el màxim òrgan de participació i representació de les persones majors usuàries en els Centres de Dia Municipals. La seua funció principal és recollir les opinions i propostes que totes elles desitgen expressar i transmetre a la direcció, personal del Centre de Dia i al Servei d'Envel·liment Actiu de l'Ajuntament.

- **Consell de les Persones Majors de la ciutat de València:** este òrgan és de naturalesa consultiva, informativa i de participació institucional, social, política i ciutadana per a la definició i seguiment de les polítiques municipals referides a les persones majors de la ciutat, en particular en tot el relatiu a la millora del benestar i de la qualitat de vida d'este sector de la població.

A continuació recollim la informació de les reunions celebrades en el 2020, molt reduïdes per les restriccions per la pandèmia i el tancament de centres.

FÒRUM DE PARTICIPACIÓ	NÚM. REUNIONS CELEBRADES
Assemblea general de CMAPM	50
Assemblea de presidentas i presidents dels CMAPM	3
Consell Consultiu dels CMAPM	3
Consell de Majors de Centres Día Municipals	13
Consell Persones Majors de la Ciutat de València	1

12. SERVEIS DOMICILIARIS PER A PERSONES MAJORS PER COVID-19

Durant l'estat d'alarma per COVID-19, atès que els centres de majors van ser tancats i hi havia restriccions de mobilitat, es van oferir per primera vegada des del Servei d'Envel·liment Actiu una sèrie de serveis per a cobrir les necessitats bàsiques de les persones majors de 60 anys pensionistes o en situació de jubilació de la nostra ciutat i especialment, d'aquelles que viuen soles o que manquen de suports familiars.

Els diversos serveis s'han ofert a les persones majors de manera gratuïta i temporal en tant durara l'estat d'alarma, tal com es recull en el "Protocol per a la tramitació de recursos per a persones majors en la situació d'estat d'alarma i confinament per ser població de risc" (Junta de Govern Local de 27 març de 2020).

Estos serveis van començar a prestar-se per resolució de la Regidoria d'Envel·liment Actiu a partir 23 de març de 2020 i durant la resta del 2020 (amb ampliació de contractes mensuals). Com a dades més excel·lents destaquem:

12.1. SERVEI AJUDA DOMICILI

Núm. persones a les quals se'ls presta el servei	214
Núm. dones que se'ls ha prestat el servei	155 (73%)
Núm. homes que se'ls ha prestat el servei	59 (27%)
Núm. hores realitzades	13.082,5

12.2. MENJAR A DOMICILI

Núm. persones a les quals se'ls presta el servei	551
Núm. dones que se'ls ha prestat el servei	368 (67%)
Núm. homes que se'ls ha prestat el servei	183 (33%)
Núm. menús servits	126.202

12.3. CISTELLES SALUDABLES

Núm. persones a les quals se'ls presta el servei	309
Núm. dones que se'ls ha prestat el servei	238 (77%)
Núm. homes que se'ls ha prestat el servei	71 (23%)
Núm. cistelles saludables entregades	10.883

12.4. PROGRAMA D'ACOMPANYAMENT AFECTIU TELEFÒNIC

Persones majors ateses de la ciutat de València de març a desembre de 2020 remeses per Servei Envel·liment Actiu pels Serveis Domiciliaris per COVID	Dones	Homes	Total
	74 (87%)	11 (11%)	85

12.5. DADES CONJUNTES SERVEIS DOMICILIARIS

Servei	Núm. persones ateses	Dones	Homes
Ajuda a domicili	214	155 (73%)	59 (27%)
Menjar a domicili	551	368 (67%)	183 (33%)
Cistelles Saludables	309	238 (77%)	71 (23%)
Suport Psicològic	85	74 (87%)	11 (13%)
Núm. persones ateses	1.159	835	324
Núm. hores del servei d'ajuda a domicili realitzades	13.082,5		
Núm. menús a domicili servits	126.202		
Núm. cistelles saludables servides	10.883		

12.6. EMPRESES QUE HAN PRESTAT ELS SERVEIS DOMICILIARIS

Les empreses i entitats socials que han prestat aquests serveis han sigut:

SERVEI	EMPRESA
CAMPANYA DIFUSIÓ	EXIT
CALL CENTER	INELCOM
AJUDA DOMICILI	GESMED
	SERCOVAL
MENJAR A DOMICILI	SERUNIÓN
	EUREST
	NOVATERRA
CISTELLES SALUDABLES	CREU ROJA
SUPORT PSICOLÒGIC	AMICS DE LA GENT MAJOR
	PROFESSIONALS CENTRES DE DIA MUNICIPALS I AMB PLACES CONCERTADES
SEGUIMENT TELEFÒNIC	JOVESÓLIDES
	PROFESSIONALS CENTRES DE DIA MUNICIPALS I AMB PLACES CONCERTADES
	PROFESSIONALS E-COVID PER A SÒCIES I SOCIS DELS CENTRES MUNICIPALS D'ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS

13. VALORACIÓ I CONCLUSIONS

L'evolució de les dades demogràfiques de la nostra ciutat ens mostra que han de realitzar-se encara majors esforços per a atendre a les persones majors de 60 anys, ja que és una xifra que previsiblement continuarà creixent en els pròxims anys. I enguany amb la pandèmia, ens ha obligat a començar de zero en alguns programes i serveis (com els serveis domiciliaris, protocols, Telèfon 900525798 d'informació i orientació de les persones majors, equips E-covid, plans de contingència), uns altres suspendre'ls (tancament de centres i activitats), modificar-los d'acord amb les mesures sanitàries (obertura de Centres de Dia al 50% de persones usuàries, activitats físiques a l'aire lliure, taller d'apoderament amb ús de mascaretes, meitat d'aforament i guardant distància social, etc.).

Com a equip de professionals ens hem adaptat a noves formes de treball (treball amb mascaretes i a torns, teletreball, videotrucades, reunions en línia, seguiments telefònics, etc.). Un any difícil, que ens ha ensenyat que la creativitat i el treball, poden generar vies de comunicació i atenció a noves necessitats, sense renunciar a la transparència, la perspectiva de gènere, l'administració electrònica, etc.

Per a l'any 2021 ens preparem per a impulsar el Consell Municipal de Persones Majors de la Ciutat, impulsar la figura del Defensor o Defensora de les Persones Majors, coordinar-nos amb la Generalitat en relació a la gestió i reversió de places dels Centres de Dia, continuar amb el telèfon 900, continuar amb els projectes de construcció de nous centres de majors, continuar amb la formació i eines per a superar la bretxa digital de les persones majors i no baixar la guàrdia davant noves ones de la pandèmia que puguin ocórrer.